

ხელნაწერი: ... (Q-1541), 1712 წ.

მინაწერები

136v

აწ დაიბეჭდა სტამბაში პირველ ნაწერი ჯელისა
უგბილთა ფრიად სასწავლო გონიერთ გულთა თმენისა
მეფეს ვახტანგის ბრძანებით და სიბრძით კეთილ მქნელისა
ნაღვაწი მისის მლოცვლისა მესტამბე მიქაელისა.

დაესრულა ესე წიგნი ქორონიკონს უნსა სმულსა
ყვეკასა უხაროდა რიტორსა და ჯმა უსულოსა
საღ~თა და საეროცა ვისაცა აქუს სმენა გულსა
უსწავლელსა სიბრძნეს მისცემს გონიერსა გულს უსრულსა

136v-137v

თარგმანი პირველი წიგნისა ამის ვეფხისტყაოსნისა: თქმული ბატონის შვილისა გამგებლის პატრონისა ვახტანგისა:

მე ვსწერ მმის წული მეფის გიორგისა და მე ლევანისა გამგებელი ქართლის ვახტანგ წიგნისა ამას ამისთვის უცოდინარობითა და სოფლის ნივთთა შემსჭვალვითა სამეძაოდ სთარგმნოდეს მის რიტორისა და ბრძენ მეცნიერისა კეთილად ნამუშაკვევისა სამუშაკოსა: მსგავსად თვალთა რომელთა ვერა სცნობენ მცნობელნი: და ჭიქასა ქვად პატრონისად საოელ სდებენ და მარგალიტთა მძივად პატივ სცემენ: და ესეცა ვთქუათ მსგავსად ჭიისა მის რომელი არს გვამთა მფრინვლის ათა გემოვნებისა და განძლომისა თვისისათვის სჭამს მფრინველსა მას: ჭამითა მით მასცა მოჰკლავს და თვთცა მოკუდების: აწ მე ამისთვის დავშვერ ეს ხომ ყოველთა მეცნიერთაგან საცნაურ არს რომ ესე ვითარი მეცნიერი კაცი არცა დაშვრებოდა წარსაწყმედელად: და რადგან ვექრისტიანი იყო არცა აღუდგებოდა ესე ოდენსა ხანსა ამას წინ რომ ელი იტყვს რომელმან მიხედოს დედაკაცს გულის თქმად შემდგომითურ: მაგრა ამად თქუ თუცა ეთქუა წმიდათა წერილთაებრ ვინ გაუშვებდა გრიგოლის და ოქროპირისა და სხვასა ესე ვითარსა და ამას შეიყვარებდა: აწ ამის მიზეზიზისათვის ესე თქუა უსწავლნი და უმეცარნი სოფლის საშველად და სიბრძნესდ შერაცხს: და მით სიხარულად შეიტკბობს : ხოლო რომელნი არიან მეცნიერ სცნობენ ესრეთ ვითარ განიმარტვის და რომ არს სიბრძნისა და კეთილისა ერთი დარგი; და ამით ნამუშაკუარი მისი სხვისაებრ უქმად არ დარჩება: და აწ ესე მოისმინეთ ვეფხის ტყაოსანი მე ასე მითარგმნია: და თუცა უწესოდ იყოს და ანუ უკეთ სცნოთ ვინმე თქვენცა სთარგნეთ: მრავალთა ორთა და სამთა უთარგმნია: ერთი მე ასე მივხვდი და მითქუამს: რაც რაც რუსთველისაა იმას გარდა არა მითქვამს რა : და ვინც გინდა იმან სთარგმნეთ: სხვის ნათქვამს როგორც სთარგმნით ყუელა ეკადრება მაგრამ ამისი უკადრისის მკადრე თავს გმობს: აწ ასრე ვსთარგმნე ვითა მას მთქმელსა ეთქუა: მე თარგმანი მრავალი დამირჩა არათუ ამისთვის თუცა

ესე ვიპოვნე: მაგრამ ერთად მოუცლელობისათვის: მე ორედ გზა და რიგი გამირკუვევია ვისცა თარგმანი გინდათ ასეა ამისი თარგმანი: და აწ თქუენ ამ გზით დარგმნიდეთ და ამის ბაასობაზედ შეექცეოდეთ: თუცა სულ მეთარგმნა სხვა რას იქმოდა: და თუცა ვინმე ამ თარგმანისას ამას ბრძანებს არა ისრე არისო: მე უგბილობაში ჩამომირთმევია: ამისთვის თავად რუსთველის დროს ქალი ბატონად დაამგვარი მეძაობის სიტყუა იმის წინ სირცხვილიც იყო და უკადრისიცა და როგორ არ უწყენდა: და მეორედ ორი კათალიკოზი რამთონი სამღვდელო წმიდა და ღირსნი იყუნენ და ამთონი უდაბნო აშენებული იყო: ისინი თუცა რუსთველს მოენდომებინა როდის აქნევ ინდებდენ და ნათქუამსა დაუხვეველს როდის გაუშვებდენ: თვარამ ახლა გასინჯეთ ბერი უფრო ცოტა არის და მაშინდელიობა და ახლანდელიობა შორიშორ არის: თუცა ვინც სამეძაო წიგნი მოინდომოს დასაწერად კიდევ არ დაუშალონ და კიდევ არ უწყინონ: მაგრამ თუ უნდა ესეც არ იყოს და ისე იყოს თარგმანი ხომ ასრე სჯობს: ღთისა და კაცს წინ მე ასე მიჯობინებია და ამას იქით მკითველთ იცით: მე უბრალო ვიყავ და კიდევ უფრო უბრალო ვარ ქუეყანის უფროსი ავის დამშლელი ჯამს და აჰად დავშვერ:

ყდაზე

ეს ვეფხისტყაოსანი ეკუთვნის თავადს გიორგი გიორგის ძე ერისთავს.
მე რუსთველი ხელობითა
ვიქმ საქმესა ამა დარი
ვის მორჩილებს ჯარი სპათა
მისთვის ხველობ მისთვის მკვდარი
ნუ მჭუნვარებ დღე მაისი მან ვინე სურნელებანი
აჰყვავდი სხვადასხვა ფერად განაგდე მღუმარებანი
წამით სველს ნაზსა ბაგესა ეც მარად განცინებანი
უნდომან მუხთალმან შენმა ამით ჰყოს მანკვიარებანი
ცა დაუბრუნოს დაემშას მიეცეს მკლთოლვარებანი
ან თუ მომმართოს ღრეჯილმან კვლავ ეც მა ძანი ენებანი

50r

ქება კეთილად მკითხუწლნო წიგნისა ამისნო რომელთაცა მიიღოთ წიგნი ესე კარგად იხმარეთ

88r

ვის საკვდავად თავი გაუწირავს არ მოკვდებაო ისე სწერენ შეისჭორენ მაგრამ არა მგონია რომ უსიკვდილოდ ვიცი იყოს დიდხანამდის არ მოკვდებაო და სამოცის წლისა მეტი არ იციცხლოსო